A°. 1860. N°. 40.

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 16 Februarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 12 Februarij.

Dezer dagen zijn te Triest 50 personen ontscheept, welke, bij de politie als onruststokers bekend, uit Venetie derwaarts zijn gevoerd, ten einde vooreerst in het binnenland van Oostenrijk te verblijven.

— De eerste termijn van de schuld van Sardinie aan Oostenrijk, wegens den afstand van Lombardije, is den 10den Februarij te Parijs afbetaald.

— De kardinaal-aartsbisschop van Weenen heeft al de geloovigen in zijn kerspel vermaand om wekelijks een nieuwen kreutzer ten behoeve van den Paus aftezonderen, en de meer gegoeden om bij deze gift voor de behoeftigen te betalen.

BERLIJN, 13 Februarij.

De hoofdbeginselen, op welke de voordragt ter versterking en verbetering van het pruissische leger gevestigd is, zijn de volgende: De zamenstelling van het pruissische leger berust op den *algemeenen* dienstpligt. Elk pruissisch onderdaan, welke zijn zeventiende jaar heeft voleindigd, is tot zijn vijftigste jaar verpligt het vaderland te helpen verdedigen. De gewapende magt bestaat uit het leger, de marine en den landstorm; het leger is verdeeld in het staande leger en de landweer; de marine in de staande marine en de zeeweer. De landstorm bestaat uit de dienstpligtigen, die noch tot het leger, noch tot de marine behooren. De sterkte van een en ander wordt naar gelang der staatsbehoeften bepaald.

Het staande leger en de staande marine moeten steeds gereed zijn om dadelijk oorlogsdienst te kunnen doen. Beiden zijn de oefenings-scholen van geheel het volk voor den krijg. De verpligting voor de dienst in het staande leger begint met den eersten Januarij van het kalender-jaar, in 't welk de dienstpligtige zijn 20ste levensjaar heeft voleindigd. Zij duurt acht jaren, en daarvan voor de kavallerie *vier* achtereenvolgende jaren; voor de infanterie, artillerie, pioniers en marine *drie* achtereenvolgende jaren, en voor den trein *het eerste halfjaar*, tegenwoordig bij het corps. Gedurende het overige van den achtjarigen diensttijd komen de dienstpligtigen in de reserve, en worden zij, zoolang de omstandigheden hunne dienst niet ter versterking van het leger en der marine vorderen, in den regel, twee malen 's jaars voor de wapenoefeningen opgeroepen, en voor de kavallerie eenmaal 's jaars.

De landweer en de zeeweer zijn bestemd ter ondersteuning van het leger en van de marine. De landweer dient in de eerste plaats ter verdediging der vaderlandsche grenzen; doch de Regering behoudt zich het regt voor, om hare dienst, desgevorderd, ook buiten de grenzen aantewenden. De dienstpligtigen, welke van het staande leger worden ontslagen, gaan dadelijk over tot de landweer en de zeeweer. Bij beide de laatstgenoemden is de dienst op *elf jaren* bepaald, doch houdt zij op zoodra de dienstpligtigen zijn 39ste jaar heeft voleindigd. De manschappen van de land- en zeeweer, niet voor de dienst geroepen, worden steeds aangemerkt als met verlof ontslagen. Voor de wapenoefeningen van de landweer worden de manschappen van de vier eerste ouderdoms-klassen eenmaal 's jaars opgeroepen; deze oefeningen zullen echter niet meer dan acht dagen vorderen.

Jongelieden, die eene beschaafde opvoeding hebben genoten en zich op eigene kosten kleeden, uitrusten en verplegen, kunnen, naar mate hunne kennis in de dienst dit veroorlooft, reeds na verloop van het eerste jaar van hunnen diensttijd, verlof voor de reserve bekomen, en zal hun dit jaar als de verpligte achtereenvolgende dienst worden toegerekend. Zij zullen, naar gelang van hunnen aanleg en maatschappelijken toestand, voor de officiersplaatsen in de reserve, de landweer en de zeeweer worden aanbevolen.

Deze voorgedragene bepalingen voor de dienst gelden alleen voor den vredestijd. In tijd van oorlog geldt slechts de behoefte om al de afdeelingen van het leger voltallig te houden.

Uit de bij de voordragt medegedeelde toelichtingen blijkt, onder anderen, dat de bevolking van Pruissen van 1820 tot en met 1858 van elf millioenen tot achttien millioenen is aangegroeid; dat in het laatstgenoemde jaar aanwezig waren 770,454 mannen van 20 tot 24 jaren, en alzoo, voor elke klasse, 155,650; — dat echter de jaarlijksche ligting, die in 1820 een getal van 40,788 heeft opgeleverd, in 1858 niet meer dan 40,537 heeft bedragen, en de ondervinding heeft bewezen, dat de jaarlijksche ligting van deugdelijke dienstpligtigen veilig op 65000 man kan worden gesteld.

VAN DEN RIJN, 14 Februarij.

De oostenrijksche generaal *Mayerhofer*, welke bestemd is tot bevelhebber over de pausselijke troepen, bevindt zich thans in Munchen, ten einde over het aanwerven in Beijeren van soldaten voor de pausselijke dienst te onderhandelen. Hij is door den Koning zoowel, als door de ministers, zeer wel ontvangen.

PARIJS, 13 Februarij.

Dezer dagen heeft het *Journal des Débats* een zeer uitgebreid betoog geleverd van den heer *Michel Chevalier*, waarin deze bekende staathuishoudkundige zich bezig houdt met het laatstelijk tusschen Frankrijk en Engeland gesloten handels-tractaat en met de gevolgen, welke de toepassing van hetzelve vermoedelijk zal hebben. De schrijver is hoogelijk met deze overeenkomst ingenomen, en is van oordeel, dat zij de beste ontwikkeling is der beweging en beginselen van 1789. De natien naderen elkander tot bevordering harer welvaart; zij leggen hare vooroordeelen af, en geven niet langer voedsel aan een gevoel van haat. Engeland wordt gedreven naar eene, wel is waar, geheimzinnige toekomst, maar uit alles wat geschiedt, zou men mogen afleiden, dat de toekomst beter zal zijn dan het verledene. De heer *Michel Chevalier* onderzockt het tractaat uit het oogpunt der politieke en maatschappelijke organisatie van Engeland. Volgens hem worden de bezwaren, welke aan gene zijde van het Kanaal worden geopperd, geheel opgelost bij de aandachtige lezing van het tractaat. Hij is dan ook overtuigd, dat het engelsche Parlement de geslotene overeenkomst zal bekrachtigen, en dat dien ten gevolge al de gouvernementen in Europa tot het wijzigen hunner tarieven zullen overgaan.

Er is een gerucht in omloop, dat de heer *Michel Chevalier* door aankoop eigenaar is geworden van het *Journal des Débats*. Reeds wordt het bedrag genoemd, 't welk voor dien eigendom zou zijn betaald. In hoever dit gerucht al dan niet met de waarheid overeenkomstig is, zal de tijd moeten leeren.

— De admiraal *le Barbier de Tinan* is heden ochtend naar Toulon vertrokken, ter vervanging van den admiraal *Romain-Desfossés*, als bevelhebber van het evolutie-eskader der Middellandsche-zee. De Regering gaat voort met het maken van toebereidselen, ten einde zich ter zee behoorlijk uitterusten. Onder de vaartuigen, welke in aanbouw zijn, worden vijf nieuwe transportschepen gevonden, genaamd *stal-transportschepen*. Elk van deze schepen wordt ingerigt voor het vervoer van 500 paarden. — Het geblindeerde fregat *la Normandie* zal weldra te water worden gelaten, waarna de kiel zal worden gelegd van een nieuw geblindeerd fregat *la Ville d'Alger*.

— Het half-officiële dagblad *la Patrie* verzekert heden, dat de markies *de Lavalette* tot gezant te Konstantinopel zal worden benoemd.

— Van eene clericale zijde wordt medegedeeld, dat de brief van den Paus aan den bisschop *Dupanloup* in de geestelijke kringen een diepen indruk heeft gemaakt. Van dien kant wordt aangemerkt, dat de door den Oppersten Kerkvoogd gebezigde uitdrukkingen geen den minsten twijfel overlaten omtrent de beginselen van den H. Stoel, wat de kuiperijen betreft, die thans door de vijanden van het pausselijke gezag worden aangewend tot het ondermijnen van hetzelve. De prelaat kon niet krachtiger worden gelukgewenscht en bedankt voor de wijze waarop hij de brochure: „De Paus en het Congres" heeft wederlegd, en het is thans welligt meer dan ooit duidelijk, dat de Paus zich niet door beloften om den tuin zal laten leiden, noch door bedreigingen zich vrees zal laten aanjagen.

Zoo als reeds is gemeld, valt de republikeinsche *Siècle* den pausselijken brief hevig aan. Het oorspronkelijke stuk is in het Latijn geschreven, en *l'Ami de la Religion* heeft daarvan eene vertaling in het Fransch geleverd. Die van *le Siècle* laten niet na, aantemerken, dat de vertaling niet in allen deele getrouw is, in zoo verre eenige der door den Paus gebezigde uitdrukkingen zeer aanmerkelijk zijn verzacht. Volgens de vertaling, zou de Paus de brochure hebben genoemd *een werk vol bedriegelijke voorstellingen*, terwijl het oorspronkelijke spreekt van *een gewrocht vol huichelarij* (lucubratione illâ hypocrisi plenissimâ). Het verachtelijke (*illic*) *daar ginds* is wedergegeven door de woorden *de uitgaaf in Frankrijk*. Verder heeft de zinsnede der vertaling „*het verachtelijke doel der uitgaaf van het geschrift*" geenszins de kracht van het oorspronkelijke Latijn: *impudentissimum ejus scopum*.

Te dezer zake wordt van eene clericale zijde aangemerkt, dat het indedaad opmerkelijk is, dat het juist het revolutionaire dagblad bij uitnemendheid is, 't welk zich ten taak stelt om het publiek te doen gevoelen, hoe diep de verontwaardiging en de verachting is, welke de eerbiedwaardige *Pius IX* gevoelt voor zijne vijanden en belagers.

PARIJS, 14 Februarij.

In den toestand is heden weinig, of geene verandering gekomen. Het onderwerp der gesprekken is de circulaire van den minister *Thouvenel* betreffende de romeinsche aangelegenheden, waarmede men, naar het schijnt, over het algemeen zeer ingenomen is. Men vleit zich, dat die circulaire te Rome indruk zal maken.

— Omtrent de vereeniging der katholieken, waarvan gewag is gemaakt, verneemt men thans nader, dat de heer *de Falloux* niet als voorzitter zal optreden, op grond, dat men het niet raadzaam acht, dat zij zal worden bestuurd door een persoon, die een bepaald staatkundig karakter heeft. Ook wordt thans gemeld, dat die vereeniging terug is gekomen op het denkbeeld om eene memorie uittegeven, maar daarentegen eene petitie aan den Senaat zal zenden, waarin bedenkingen zullen worden geopperd omtrent bepalingen der Constitutie, welke strekken tot regeling van de betrekking tusschen den minister van Openbaar Onderwijs en de leden der geestelijkheid. Het is inmiddels nog onzeker of aan dat voornemen reeds terstond uitvoering zal worden gegeven.

— Van eene zijde, welke met de Regering in betrekking staat, wordt verzekerd, dat de redacteuren van het *Journal des Débats* het steeds zeer oneens zijn omtrent de staatkundige aangelegenheden van den dag.

— Het ministeriële sardinische dagblad *Opinione* behelst in zijn nummer van 11 Februarij een betoog, waarin van de inlijving van Midden-Italie wordt gewaagd als van eene beslist zaak, die zal worden tot stand gebragt, zoodra men zich slechts met Toscane en Aemilia zal hebben verstaan omtrent de wijze van stemmen. Naar luid van dat orgaan, heeft graaf *de Cavour* een brief geschreven aan den heer *Ricasoli*, waarin de noodzakelijkheid van nieuwe verkiezingen wordt uiteengezet. — Uit een en ander meent men te moeten afleiden, dat de sardinische Regering vast besloten heeft om het werk der inlijving met den meesten spoed en krachts-inspanning doortezetten.

Van eene liberale zijde wordt gemeld, dat de opgewondenheid in de regerings-kringen te Rome in geenen deele verminderd, waarvan de brief van den Paus aan den bisschop *Dupanloup* het bewijs oplevert; — dat men fel gebeten is op de mannen, die de beweging in Italie hebben uitgelokt, geleid en ondersteund, en men er wel zeker van kan zijn, dat, ingeval Sardinie mogt overgaan tot de inlijving van de Legatien, men van eene ongewone uitbarsting der hooggestegene verbittering en verontwaardiging van het Vaticaan getuige zal zijn.

Van dien kant wordt gemeld, dat men indedaad te Rome ernstig voornemens is om den kerkelijken banvloek uittespreken over den Koning van Sardinie en de Souvereinen, die hem hunne hulp mogten willen verleenen, gevolgd door het uitspreken van het *interdict*, wat hunne Koningrijken aangaat. Daarna zou de Paus, 't zij in Rome, 't zij als banneling buiten die stad, een algemeen concilie bijeenroepen, 't welk de vraag zou onderzoeken of de vernietiging van het tijdelijke gezag des Pauzen, niet het gevolg is geweest van onvoorzigtige toegeeflijkheid, waartoe de H. Stoel is overgegaan bij het sluiten van concordaten en of het niet tijd is om terugtekomen op die concessien, als strijdig met de beginselen der Kerk? — De liberale berigtgever wenscht, dat de zaken dezen loop zullen nemen en houdt zich overtuigd, dat dan de vijanden der Kerk de eersten zullen zijn om te juichen over de kortzigtigheid en dwaasheid hunner tegenstaanders.

— De opening der zitting van de Wetgevende Kamers is tot 1 Maart uitgesteld. Er worden personen gevonden, die aannemen, dat de Keizer alsdan de inlijving van Savoye en Nice in Frankrijk zal kunnen mededeelen. Ter beurze wil men het uitstel in verband brengen met de beraadslaging over het handels-tractaat in het engelsche Parlement, welke men hoopt dat op 1 Maart zal zijn afgeloopen.

BRUSSEL, 14 Februarij.

De Senaat heeft gisteren zijne werkzaamheden hervat en in de eerste plaats besloten tot de weder-toelating van de heeren *d'Overschie* en *Lacoste*, die onlangs te Leuven zijn herkozen. Vermits de geloofsbrieven van wijlen den heer *Lesoinne*, in de plaats van den heer *Neef*, te Luik tot lid van den Senaat gekozen, nog niet geheel in orde zijn bevonden, heeft de commissie dienaangaande nog geen besluit kunnen nemen. — De aangelegenheid der vermindering van de regten, welke op het kanaal van Charleroi worden geheven, is daarop ter spraak gebragt, en het schijnt aanleiding tot eenige ontevredenheid te hebben gegeven, dat de commissie voor de Openbare Werken dienaangaande nog geen rapport heeft kunnen uitbrengen, zoodat de beslissing dezer zaak, welke zoo dringend afdoening vereischt, heeft moeten worden uitgesteld. — De werkzaamheden zullen heden worden voortgezet.

— Het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles* behelst heden een betoog, waarin de liberale en ministeriële partij weder hevig wordt aangevallen, ter zake van de door haar in de Kamer der Gedeputeerden aangenomen houding. Dan eens stelt die partij het zich, volgens dat blad, ten taak om eene geheele kathegorie van burgers in een verdacht en onwaardig daglicht te doen voorkomen, alleen omdat zij priesters zijn; dan weder geeft zij zich moeite om in de oogen van het geleerde en spottende Europa belagchelijk te maken de *Acta Sanctorum*, door het *Journal de Bruxelles* genoemd „die uitstekende collectie, welker uitgaaf alleen kon worden voortgezet en tot een goed einde gebragt door collective geleerdheid, ondersteund door de meest volledige opofferingen en talenten."

Daarop merkt het clericale blad aan, dat laatstelijk in de volle Kamer is beweerd, dat hier te lande het onderwijs aanmerkelijk is gedaald, zoodat het meer en meer noodig zou worden, dat Belgie met slechts ééne Universiteit werd begiftigd. Dit is het geliefkoosde denkbeeld van de heeren *de Boe*, *Defré*, *Hymans* en anderen van dien stempel. De clericale publicist verklaart, niet te weten, wat de menigte zou winnen bij de opheffing van inrigtingen van hooger onderwijs, die elders dan te Brussel bestaan, maar zooveel te zekerder te weten, dat het buitenland uit de wijze, waarop thans de zaken in de Kamer worden behandeld, de overtuiging erlangt, dat de Volksvertegenwoordiging steeds dieper en dieper zinkt.

„Sedert drie jaren (dus laat hij zich uit) hebben wij voorzeker in Europa veel verloren in de oogen van alle waarlijk verlichte en verstandige mannen, die zoo gaarne Belgie beschouwen als een Staat, waarin, bij uitzondering, naast veel zwakheid en allerlei lafhartigheid, de orde, de vrijheid, de constitutionele instellingen, de wetenschap worden gehandhaafd, tot leering en bemoediging van allen. Thans, bij het lezen onzer parlementaire debatten, vooral sedert de gebeurtenissen van Mei 1857, zullen zij wel dikwerf genoodzaakt zijn, uitteroepen: *kleine mannen en groote schandalen!*

„En indedaad het zijn wel kleine mannen, die eene ernstige discussie uitlokken, alleen om eene aardigheid of grap te verkondigen, die, aan de kroegentaal ontleend, wordt uitgesproken om Belgie te doen lagchen, al zou dat dan ook ten koste van den spreker geschieden; een en ander tot schande van het land, 't welk niet lacht, maar de grappenmakers uitfluit, bij wie inmiddels de kosten betaalt.

„Dat alles nu is vooruitgang, ten minste liberale vooruitgang. En de voorstanders van den vooruitgang zouden het toppunt hunner wenschen bereiken, ingeval zij, onder voorwendsel van bevordering van het onderwijs, eene universiteit, bij voorbeeld de katholieke, kondon doen verdwijnen."

De clericale publicist zet daarop uiteen, dat het denkbeeld niet nieuw is, en dat reeds meermalen is te kennen gegeven, dat, zonder de katholieke universiteit, Leuven de *eenige* staats-universiteit zou hebben verkregen. Men zou daarbij echter geheel uit het oog hebben verloren, dat na 1830 noch Luik, noch Gend de opheffing hunner universiteiten zouden hebben geduld en, bij de oprigting van eene staats-hoogeschool te Leuven, zeer zeker terstond vrije universiteiten zouden hebben opgerigt. — Ten slotte merkt hij aan, dat Leuven niet bevreesd behoeft te zijn en zich ook niet behoeft te beklagen, want dat die stad eene universiteit bezit, die op zeer hechte grondslagen gevestigd is, zoodat die wel zal blijven bestaan, in weerwil van de kuiperijen en listen, welke thans weder van alle zijden worden aangewend om haar ten val te brengen.

's GRAVENHAGE, 15 Februarij.

Bij besluit van 12 Febr. heeft Z. M. den heer *A. C. Oudemans*, op zijn verzoek, uithoofde van verandering van woonplaats, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het derde schooldistrict der provincie Zuid-Holland.

— Aangaande de ministeriële wijziging is heden niets naders vernomen. Van de benoeming van den heer *van Rappard* tot minister van Financien is geen spraak meer. Voor 't overige duren de onderhandelingen voort.

HAARLEM, 15 Februarij.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen:

Petersburg, 14 Februarij. Berigten uit Pekin van 4 December luiden gunstig ten aanzien der russische ambassade. De Keizer werd beter. De opstandelingen zijn het onderling oneens, en zijn door de keizerlijke troepen geslagen. De europesche schepen waren aan den mond van de Peiho in 't gezigt.

Turin, 14 Februarij. De Regering heeft geene berigten bekomen, wegens het houden van eene conferentie van vier mogendheden, en houdt dit voor nog meer onwaarschijnlijk, dan de vereeniging van een Congres.

Londen, 15 Februarij. In de gisteren avond gehouden zitting van het Huis der lords heeft lord *Normanby* medeedeling verzocht van de aan den britschen gezant te Florence gegeven instructien, die daar de officiële nieuwjaarsreceptie van den gouverneur *Buoncompagni* heeft bijgewoond. De spreker beweerde daarbij, dat in de italiaansche hertogdommen regeringloosheid heerschte. De minister *Granville* heeft de overlegging der bedoelde stukken beloofd, en wijders gezegd: dat in de genoemde landen geene regeringloosheid heerscht; dat aan den engelschen gezant geene instructien zijn gegeven om den heer *Buoncompagni* op dezelfde niet-officiële wijze te ontvangen als deszelfs voorgangers. Lord *Malmesbury* heeft daarop gezegd, dat het vorige ministerie insgelijks de onafhankelijkheid van Italie wenschte, maar niet tegen den prijs der inlijving van Savoye en Nice in Frankrijk. Lord *Clanricarde* heeft daarop aangemerkt, dat de publieke meening van Europa die inlijving van Savoye onmogelijk maakt. Lord *Cardigan* wenschte, dat de fransche troepen uit noordelijk Italie terugtrokken. Graaf *Derby* heeft gevraagd, of de aan het Lagerhuis medegedeelde staatsstukken nadere ophelderingen omtrent de zaak van Savoye behelsden, en of graaf *Granville* de tegenwoordige inzigten van Keizer *Napoleon* ten aanzien van Savoye kende, en hoe de Regering dezelve beoordeelde. Ook vroeg hij, of de britsche gezant te Florence, die de receptie van den heer *Buoncompagni* heeft bijgewoond, daarmede in strijd met de hem gegevene instructien gehandeld had. De minister *Granville* heeft daarop geantwoord, dat de correspondentie met de fransche Regering over Savoye nog voortduurt: dat hetgeen hij in de verleden week heeft medegedeeld het laatste antwoord van Keizer *Napoleon* behelst; dat de britsche gezant te Florence instructien heeft bekomen om den heer *Buoncompagni* op dezelfde wijze als diens voorgangers te behandelen. Lord *Wodehouse* (de onder-secretaris van Buitenl. Zaken) heeft daarop verklaard, dat de bedoelde gezant niet met een officieel karakter te Florence bekleed is; dat zijne handelingen geene erkenning van het in Toscane bestaande bestuur behelzen. Graaf *Ellenborough* heeft zijn gevoelen ontwikkeld, dat Sardinie geen regt heeft om, zonder toestemming der mogendheden van welke het Savoye bekomen heeft, dit land aftestaan.

Het dagblad *Daily News* meldt, dat in de gisteren bij lord *Derby* gehouden zamenkomst van leden der conservatieve partij besloten is, het bestaande ministerie *niet* omver te werpen, maar het aangeboden budjet ten aanzien van vier punten te bestrijden, namelijk wat betreft het behouden en zelfs verhoogen der belasting op de inkomsten, het afschaffen der belasting op papier, de vermindering van het patent der bierverkoopers, en eindelijk het artikel van het fransche handelstractaat betreffende den uitvoer van steenkolen.

In het Huis der gemeenten heeft lord *J. Russell* gisteren avond, op dienaangaande gedane vragen geantwoord: dat de reform-bill in de eerste dagen van Maart zal worden ingediend; — dat hij niet wist, of er aanstalten gemaakt worden om het fransche leger in een onmiddelijk activen staat te brengen; — dat hij geloofde, dat de fransche ruiterij was verminderd, en dat daardoor nu de aanvulling van deselve noodig is geworden.

Weenen, 15 Februarij. De officiële *Wiener Zeitung* behelst het volgende: „Het berigt van sommige buitenlandsche bladen, betreffende het antwoord hetwelk Oostenrijk op de depêche van den heer *Thouvenel* zou gegeven hebben, berust niet op oostenrijksche staats-stukken."

Kopenhagen, 14 Februarij. De heer *Monrat* heeft zich bereid verklaard om een nieuw ministerie bijeentebrengen, en wordt in het laatst der week hier verwacht.

Marseille, 15 Februarij. Alhier uit Rome ontvangene berigten, de dagteekening voerende van den 11[den] dezer, houden in, dat de hertog *de Grammont* onder anderen den heer *Cadore* aan den Paus heeft voorgesteld. Voor 't geval dat de hertog *de Grammont* Rome mogt verlaten, zoude de heer *Cadore* belast worden met de behartiging der fransche belangen. De toestand te Rome scheen als iets gunstiger te worden beschouwd. — Uit Perugia was vernomen, dat vele krijgslieden waren gedeserteerd, nadat eene proclamatie van den generaal *Fanti* daar was bekend geworden. — De berigten van 11 Februarij uit Napels waren niet gunstig. Het ministerie was niet tot stand gekomen, de spanning duurde voort en men zag steeds te vergeefs uit naar hervormingen. De Regering scheen zich te vleijen met den aanstaanden val van het ministerie *Russell-Palmerston*. Er was veel sneeuw gevallen in het Napelsche, waardoor de gemeenschap was gestremd. — Men was zonder berigten uit Sicilie.

Madrid, 14 Februarij. Men verwacht, dat het eskader weldra aan de operatien tegen Marocco zal deelnemen. *O'Donnell* heeft eene verkenning gelast naar de zijde van den Riff. De bevolking van Tetuan verstaat zich goed met de troepen. Het stedelijk bestuur, zamengesteld uit aanzienlijke inwoners, heeft zich belast met de zorg voor de politie. Te Tetuan is eene kerk gewijd en een plegtig *te Deum* gezongen.

Ten gevolge van de voor eenige dagen ingevallen vorst, vertoont zich weder ijs in de rivieren, waardoor de overtogt belemmerd wordt. Gisteren ochtend was de Lek voor Vreeswijk half met ijs overdekt, en is dientengevolge de schipbrug weggenomen. — Te Arnhem en te Nijmegen zijn de bruggen over den Rijn en de Waal insgelijks weggenomen.

— De *Delftsche Cour.* meldt, dat de minister van Binnenlandsche Zaken vóór zijne aftreding, op voorstel van den directeur der Delftsche Academie eene commissie benoemd heeft om de bestaande bepalingen voor die inrigting van hooger onderwijs te herzien.

— In de verl. maandag gehouden vergadering der letterkundige afdeeling van de Kon. Academie van wetenschappen heeft de heer *G. de Vries Az.*, namens de commissie voor de zaak der plaats-namen, rapport uitgebragt, en is besloten, den heer *Brill* uittenoodigen om de tabellen van die namen natezien. De heer *Brill* heeft zich daarmede belast.

Na eene woordenwisseling over de vraag, of, bij afwezigheid van den heer *Scholten*, de beraadslaging over diens voordragt over het materialismus zou worden voortgezet, heeft de meerderheid daartoe besloten. De heer *Opzoomer* heeft daarop zijne bedenkingen tegen die voordragt ontwikkeld, en is daarbij tot de conclusie gekomen, dat de heer *Scholten* het materialismus niet heeft verslagen, evenmin als het dualismus, maar dat hij daarvoor in de plaats heeft willen stellen een idealistisch monisme, dat voor de wetenschap onhoudbaar is. De heer *Millies* heeft insgelijks bedenkingen tegen de voordragt van den heer *Scholten* ontwikkeld, en daarbij o. a. het beweren bestreden, dat het materialismus zou zijn de reactie van het dogmatiek kerkgeloof.

Nadat nog de heer *Bakhuizen van den Brink* eene opheldering had gegeven van eene door hem ten aanzien van de voordragt van den heer *Scholten* gebezigde uitdrukking, is de discussie gesloten, en zijn de sprekers, die aan de beraadslaging hadden deelgenomen, uitgenoodigd om een beknopt overzigt van hunne ontwikkelde bedenkingen aan den secretaris te doen toekomen, ter verdere mededeeling aan den heer *Scholten*.

De heer *van den Bergh* heeft daarna eene voordragt gehouden over de oudste nederlandsche landregten. Dit stuk zal in de verslagen en mededeelingen opgenomen worden.

De heer *Beets* heeft ten slotte de aandacht gevestigd op een werk van den heer *R. Fairley*, hetwelk in Engeland het licht gezien heeft, te weten eene bloemlezing uit de Zinnebeelden en Minnedichten en uit den Spiegel van den ouden en nieuwen tijd van onzen vaderlandschen dichter *Jacob Cats*.

— Voor den overtogt van 6 officieren en een honderdtal dek-officieren en andere schepelingen naar O. Indie wordt door het departement van Marine zoo spoedig mogelijk scheepsgelegenheid gevraagd, op de voorwaarden, ongeveer gelijkstaande met die welke voor het vervoer van militairen naar Indie zijn bepaald. Zij, welke zich daartoe wenschen aantebieden, zijn verzocht schriftelijke opgave aan genoemd departement te doen.

— Het ontwerp van den aanleg van een spoorweg van Scheveningen, langs 's Gravenhage naar Gouda, met eene aansluiting aan den Rijn-spoorweg aldaar, vindt, in het belang der gemeenschap met Engeland, veel bijval in de Rijnstreken.

— De *Middelburgsche Cour.* meldt het volgende:

„Wij vernemen, dat de Commissaris des Konings, eenige leden van Gedeputeerde Staten en de griffier, benevens de hoofdingenieur van den Waterstaat in deze provincie, eene uitnoodiging hebben ontvangen van den gouverneur van West Vlaanderen, om morgen avond eene soirée dansante te Brugge bij te wonen, en dat het voornemen bestaat om van die uitnoodiging gebruik te maken. Men vindt ook hierin weder een blijk van de goede verstandhouding, welke tegenwoordig tusschen de belgische en nederlandsche autoriteiten bestaat."

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 15 Februarij. Den 14[den] dezer in **Texel** binnengekomen: de stoomb. *Beaver*, Londen.

Uitgezeild: *Joanna Jacoba*, Sap, Suriname; *Giovanni Batista*, Seerovich, Triest; *twee Gebroeders*, Kooima, Venetie; *Bato*, Meijer, Messina; *Nuevo Giacomina*, Lauro, Napels; *Therese Hanni*, Bachich, Genua; *Vliedorp*, Enninga, Liverpool; *Henry*, Bencenich, Newcastle; *Sine Nomine*, Hackow, Middelburg. Wind n. o.

Den 14[den] dezer in **Helvoet** binnengekomen: de stoomb. *Holyrood*, Leith; *Norfolk*, Goole; *Chance*, Robinson, Vlissingen.

Uitgezeild: *Jan van Galen*, de Boer, Batavia, is bij den kwaden hoek geankerd; *Georg Carl*, Zeismer, Boston A.; *Geziena*, Doekes, Genua; *Mentor*, Schuuring, Runcorn; *Jantina*, Vos en *Hermanna*, Veling, beide naar Belfast; *Zeemeeuw*, Boekhout, Newry; *Antonia*, Negoverich, Newcastle; *Zeus*, Oversluizen, Hammerfest. Wind n. o. - o. n. o.

Den 12[den] dezer te Vlissingen binnengekomen: *twee Cornelissen*, Kreije, Batavia naar Middelburg.

Den 26[sten] Jan. te Megline binnengekomen: *Adriana Sophia*, Bakker, Triest naar Antwerpen, heeft de reis voortgezet.

Den 7[den] dezer van Genua uitgezeild: *Anna Margaretha*, Wekenborg, Londen.

Den 9[den] dezer te Bilbao binnengekomen: *Zeeploeg*, Braamhorst en *Anna*, Alberts, beide van Shields.

Den 11[den] dezer van St. Valery (sur Somme) uitgezeild: *Maria Paulina*, Berghuis, Amsterdam.

Den 10[den] dezer van Teignmouth uitgezeild: *drie Gebroeders*, Kanning, Amsterdam naar Triest.

Helvoet, 14 Februarij. Het schip *Heilina*, kapt. Panjer, op de kanaalhaven gezonken, gisteren gemeld, zit geheel onder water en zal weg zijn.

Het schip *Richmond Packet*, van Middlesbro' naar Rotterdam, gisteren gemeld, is met adsistentie weder in vlot water en zwaar lek voor de sluis gebragt.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 15 Februarij. *Tarwe* als voren; 132 ℔ b. Pools. ƒ 330; 130 ℔ j. dito ƒ 315; 77, 78 ℔ n. dito ƒ 328 per 2400 kilo; 135 ℔ j. Rost. ƒ 330. — *Rogge* in een doen; 123 ℔ Pruis. ƒ 213; op levering flaauw; April ƒ 188; Junij ƒ 190, ƒ 191. — *Garst* prijsh.; Manheim. ƒ 200 per 1950 kilo. — *Koolzaad* flaauwer; op 9 vat, Oct. en Nov. ƒ 402. — *Lijnzaad* in een doen; 105, 106 ℔ Riga ƒ 260.

Amsterdam, 15 Februarij. *Raapolie* flaauw; ord. cond. ƒ 38¼; vliegend ƒ 37; op levering mede flaauw; p° Mei ƒ 37 à ¼, p° Sept. ƒ 38¼ à ½; p° Oct. ƒ 38½ à ¾; p° Nov. ƒ 38¾ à ƒ 39; p° Dec. ƒ 39 à ¼. *Lijnolie* ord. cond. ƒ 31¼; vliegend ƒ 30; p° Maart ƒ 30¼; p° April ƒ 30½ à ¾; p° Mei ƒ 30¾ à ƒ 31. *Hennepolie* ord. cond. ƒ 37¼.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

15 *Februarij* 1860. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	64⅝	11/16	64⅝
" 3 "	75 15/16	76 1/16	76
" 4 "	98¼	5/16	98¼
O. I. Leen. 4 "	—	—	—
Amort. Sd. 3½ "	93½	—	—
Hand. op resc..	126	⅛	—
" a cont. 4½ "	126⅜	½	—
" Leen. 4 p	—	—	—
Holl.-Spw...	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	100¾	—	—
BELGIE.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—
" Rots. 2½ "	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.....3 p	—		—
SPANJE.			
Oblig.....1¾ p	33⅜	½	33½
" ....3 "	44⅛	—	—
" Bin. 3 "	42⅞	43⅛	43 1/16
Am.-Schuld...	11 11/16	12⅛	12 1/16
Bew. Coup....	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig......3 p	43 11/16	15/16	43 15/16
" 1856. 3 "	42¼	—	—
RUSLAND.			
Hope & C°.5 p	103⅞	—	—
" 5 "	—	—	—
Certif.Obl.5 "	84½	—	—
" " 4 "	79½		—
" *Stiglitz* 4 "	79½	—	—
" N. 4 "	—	—	—
" 5 Ser. 5 "	89½	—	—
" 6 " 5 "	99 9/16	11/16	99 11/16
" Hamb. 5 "	—	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	—	—	—
" " 3 "	62⅛	¼	—
Insch. . 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	61½	—	—
Spw. Act. 5 "	—	—	—
" volgef. 5 "	213¾	214½	213¾
Hijpoth... 4½ "	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. ƒ	158	—	—
Oblig.....4 p	77 5/16	⅜	—

	van	*tot*	*gebl.*
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	102	⅛	—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 "	48	5/16	48 5/16
" " 2½ "	26 7/16	9/16	26 7/16
" r. Amst. 5 "	70⅜	⅝	70⅝
" Nat. 54. 5 "	54⅜	¾	54⅝
Wener Bank ƒ	—	—	—
" .. "	—	—	—
" 4 p	249	—	—
Fr. Sp. *Hop.* 3 ƒ	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	
" 3 "	—		—
BRAZILIË.			
Geldl. 52. 4½ p	—	—	—
" 58. 4½ "	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	
" Fransche.	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 55. 1 p	12⅜	onbep.	
VENEZUELA.			
Oblig. ... 3 p	25⅝	—	—
" ... 1½ "	13½	—	—
GRENADA.			
Oblig.....4 "	14⅜	—	—
" Uitg. ..	—	—	
MEXICO.			
Oblig.....3 p	20 1/16	⅛	—
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. B.	—	—	—
" *Rots.* 6 "	80	—	
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C.B. 7 p	81⅝	¾	81¾
Galv. Spw. 8 "	50	½	50
Louisiana 5 "	—	—	
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	3 15/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 106⅜. Nederl. Bank 4 pc. 166. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

IJ. de KOCK, *President.* — J. A. JOLLES Jr., 1°. *Secretaris.*

Oostenrijksche fondsen, aanvankelijk lager, zijn ten slotte als gisteren gebleven; spaansche en portugesche vaster; de overige soorten zonder verandering.

Weenen, 15 Februarij. De 5 pc. Met. 60.30.

Londen, 15 Februarij. De 3 pc. gecons. resc. 94½.

Parijs, 15 Februarij. De 3 pc. 67 fr. 65. Spanje 3 pc. 43⅜.

[In een der kraamberigten, geplaatst 10 Februarij jl., staat de naam *Albertina Cornelia Tebbenhoff — van Arnhem*, moet zijn: *Albertina Cornelia van Arnhem — Tebbenhoff*.]

*** Met dankbaarheid ontving ik nog voor mijnen landman: uit A. van T. v. B. coup. ƒ 2,47½; uit X. van mevr. Z. ƒ 2,50; van Z. B. twee coup. à ƒ 6,18; van M. uit H. ƒ 0,65; door mr. *Paul H. Berkhout* van Loenen aan de Vecht, een postwissel groot ƒ 18,50, waaronder uit A. van B. ƒ 1, en van T. uit A. ƒ 1.

Heumen, c. a., 13 *Februarij* 1860. — E. PLEYTE Cz., Predikant.

Flora van Noordwijk.

Den 17[den], 18[den] en 19[den] Februarij aanstaande, zal, in *het Hof van Holland* te Noordwijk-Binnen, de **TENTOONSTELLING** van bloeijende *Hyacinten*, *Tulpen* en verdere *Bolgewassen* plaats hebben.

Op genoemde dagen te bezigtigen van des voormiddags ten 10 ure tot des namiddags ten 5 ure, tegen betaling van 25 Cents de Persoon.

Namens het Bestuur der Vereeniging,
M. C. ALKEMADE, Secretaris.

*** *De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt* in Noord-Holland, residerende te Haarlem, herinnert bij deze, dat zij weder hare **GEWONE VERGADERING** houden zal op Woensdag den 14[den] Maart aanstaanden, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het Heel-, Verlos- of Artsenijmengkundig Examen of tot dat van Tandmeester of Droogist, zich vóór den laatsten dezer maand bij rekweste, met overlegging van hunne geboorte-acte, op behoorlijk zegel te vervoegen bij den ondergeteekende.

De Provinciale Commissie voornd.,
Namens dezelve,
Haarlem, 9 *Februarij* 1860. — J. C. KRUSEMAN, Secretaris.

Schouwburg buiten de Houtbarrière te Haarlem.

Salon des Variétés,

van **P. BOAS** *en* **N. JUDELS.**

Dingsdag 21 Februarij 1860.

BUITENGEWONE VOORSTELLING,

waarvan de optevoeren Stukken nader zullen kenbaar gemaakt worden.

BOAS & JUDELS.

*** Op heden beviel voorspoedig van een ZOON Vrouwe *A. L. W. ABBEMA*, hartelijk geliefde Echtgenoote van J. W. COPES van HASSELT.

Deventer, den 12[den] Februarij 1860.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *ADRIANA NEELTJE KOSTER*, geliefde Echtgenoot van ARIE van NES.

Boskoop, 12 Februarij 1860.

*** Bevallen van een' ZOON *E. A. J. VAN HOORN*, *SINGELS*.

Bergum, 12 Februarij 1860.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, die echter weinig uren daarna overleed, *C. J. W. VAN DER HELD*, geboren *BULÆUS*.

Rotterdam, 12 Februarij 1860.

*** Bevallen van een ZOON *P. C. H. LINNEMANN*, geliefde Echtgenoot van J. H. de KOKELAER BOUWENS.

's Gravenhage, den 12[den] Februarij 1860.

, Bevallen van eenen ZOON *ANNA WILHELMINA ELISABETH CORNELIE BRUNET DE ROCHEBRUNE — SIEBEL.*
NIJMEGEN, 13 Februarij 1860.

, Op den Huize *Over-Holland*, beviel heden voorspoedig van eenen ZOON Vrouwe *H. S. W. RöELL*, geliefde Echtgenoote van
LOENEN AAN DE VECHT, A. H. CLIFFORD.
14 Februarij 1860. Eenige kennisgeving.

, Bevallen van een' ZOON *C. SIEWERTSZ VAN REESEMA*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, ISC. REEPMAKER.
14 Februarij 1860.

, Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON *M. J. VAN DE POLL*, geliefde Echtgenoote van Dr. VAN GELDER DE NEUFVILLE.
AMSTERDAM, 14 Februarij 1860.

, Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, mijn geliefde Echtgenoot Mr. PETRUS FRANCISCUS HELMICH, in den ouderdom van ruim 69 jaren.
VILSTEREN, bij *Ommen*, A. M. E. AKERMA.
den 9den Februarij 1860. Wede. *Helmich.*

, Heden overleed alhier, in den ouderdom van 64 jaren, de Heer E. W. VAN DAM VAN ISSELT, Lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal, Kommandeur en Ridder van verschillende Ordens, enz. enz.
Huize RAVESTEIN, te *Geldermalsen*, 9 Februarij 1860.
Uit hoofde van de veelvuldige Vrienden en Betrekkingen van den overledene, gelieve men deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden overleed, tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van 80 jaren en 7 maanden, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JUDITH DE VISSER, Weduwe van den Heer *Nicolaas de Rooy.* L. DE ROOY,
uit aller naam.
ARNHEM, 10 Februarij 1860.

, GOUDA, 10 Februarij 1860. Heden overleed alhier, bijna 46 jaren oud zijnde, Mejufvrouw L. W. LAMMERS.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. Genademiddelen der H. Kerk, tot mijne en mijner vijf Kinderen diepe smart, mijne dierbare Echtgenoote ADRIANA KLAVERWIJDEN, in den ouderdom van ruim 45 jaren, waarvan ik er 23 in een allergelukkigsten Echt met haar mogt vereenigd zijn. ARNOLDUS VAN DER BURG.
RIJNDIJK, onder *Hazerswoude*, 11 Februarij 1860.

, Heden overleed mijne innig geliefde Echtgenoot IMMETJE DOESBURG, in den ouderdom van ruim 69 jaren, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen. H. W. KONING.
SOESTERBERG, 11 Februarij 1860.
NB. Zullende, op begeerte der overledene, de rouw door mij alleen worden aangenomen.

, Te ZUTPHEN, is op den 12den Februarij 1860, overleden RUDOLPH ANTHONY WIJNEN.

, Heden overleed, tot innige droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer WOUTER APPEL, Oud Griffier van het Kantongeregt alhier, in den ouderdom van bijna 79 jaren.
ARNHEM, A. M. VAN BRAKEL,
12 Februarij 1860. Wede. *W. Appel.*
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, na een langdurig lijden, ten mijnen huize, mijn geliefde oudste Zoon, Docter PIETER KROM, in leven practiserend Geneesheer te Nijkerk op de Veluwe, in den leeftijd van omstreeks 35 jaren.
DELFT, Wed. P. KROM,
den 12den Februarij 1860. geb. VAN HEULEN.
Deze algemeene kennisgeving strekt als bijzondere tevens bij alle Betrekkingen en Vrienden.

, Op heden overleed ten mijnen huize, mijne innig geliefde Vriendin MARIA REGINA WERSING, in den ouderdom van 81 jaren. A. C. BROEN.
AMSTERDAM, 12 Februarij 1860.

, Heden avond overleed, in den ouderdom van ruim 28 jaren, na te zijn voorzien van de Genademiddelen der H. Kerk, mijn Zoon, de Wel-Eerw. Heer NICOLAUS THEODOSIUS, R. C. Priester en Kapellaan alhier.
AMSTERDAM, F. F. ROMPEL.
den 12den Februarij 1860.

, Heden overleed ons geliefd oudste Zoontje JACOBUS, in den ouderdom van ruim vijf jaren.
ZALT-BOMMEL, J. G. THOOFT,
13 Februarij 1860. R. G. THOOFT — VAN MERLEN.

, Heden overleed, in den ouderdom van ruim 70 jaren, mijn geliefde Echtgenoot ANTHONIE THEODORUS VAN RIJNBERK, in leven Heemraad van het Polderdistrict van Buren en Ridder der Orde van de Eikenkroon.
BUREN, G. VAN STEENIS,
13 Februarij 1860. Wed. *A. T. van Rijnberk.*

, Heden overleed alhier, in den ouderdom van 68 jaren, de Hoog Welgeboren Heer JAMES HENRY TURING, in leven Consul van *Groot Brittannië.*
ROTTERDAM, 13 Februarij 1860.

, Heden overleed mijne dierbare Echtgenoot DIRKJE STOUT, in den ouderdom van 71 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van 48 jaren en bijna vijf maanden. Wat ik in haar verlies zal ieder beseffen, die de overledene gekend hebben. GERLOF VAN DEN HAAK.
HAARLEM, 13 Februarij 1860.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, na een smartelijk doch geduldig lijden van vier weken, mijne geliefde Echtgenoot MARIA SCHENKEVELD, in den ouderdom van dertig jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun zwaar verlies te beseffen. C. TREUR.
AARLANDERVEEN, (Lage Zijde) bij *Zwammerdam*,
den 14den Februarij 1860.

, Mijn hartelijk geliefde Zoon BARTHOLOMEUS, overleed heden, in den ouderdom van 22 jaren.
HAARLEM, B. VEENENDAAL.
13 Februarij 1860.

, Het Kindje, ons den 1sten dezer geschonken, werd ons heden weder door den dood ontnomen.
UTRECHT, R. W. STERN.
14 Februarij 1860. C. STERN, MECKLENBROICK.
Algemeene kennisgeving.

, Voor de menigvuldige bewijzen van vriendschappelijke belangstelling, mij bij gelegenheid van de bevalling mijner Echtgenoote, zoo van hier als elders ingekomen, betuig ik bij deze mijnen dank.
DESERTINE, Ridr. Adjudant.
HAARLEM, 14 Februarij 1860.

, Voor de menigvuldige blijken van belangstelling gedurende de ziekte, en de hartelijke deelneming bij het overlijden van onzen veelgeliefden tweeden Zoon *Johannes Martinus*, betuigen wij zoo binnen als buiten deze Stad, ook namens onze Zonen, den hartelijksten dank.
AMSTERDAM, D. HEIJEN.
16 Februarij 1860. A. M. HEIJEN,
geb. SCHNIJDER.

HERVORMDE GEMEENTE HAARLO EN WATERHOEK.

Van de *Geldleening* groot *f* 30,000, is op den 27sten Januarij 1860, ten overstaan van den Notaris H. P. TJEENK WILLINK, te Borculo **uitgeloot één AANDEEL** en wel No. *één.*

, Al degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van nu wijlen GERRIT KOETEN, in leven vroeger Meester Timmerman, te Koedijk, doch laatstelijk Landman, en gewoond hebbende aan de Westzijde van het Groot Noord-Hollandsch Kanaal, tegenover Koedijk, Gemeente Bergen, en aldaar den 21sten Januarij 1860 overleden, gelieven daarvan, vóór den laatsten Februarij 1860, opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris S. A. DE LANGE, te Alkmaar, aan de Langestraat, in Wijk B, No. 96.

, Ieder die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of houder is van borgtogten, geteekend door den Heer KLAAS LOUW, gewoond hebbende te Venhuizen en aldaar overleden den 22sten Januarij 1860, gelieve daarvan vóór 1 Maart 1860, opgaaf of betaling te doen aan den Notaris DONKER, te Benningbroek. Brieven *franco.*

, *Curatoren der Latijnsche School te* HOORN, maken aan de belanghebbenden bekend, dat er bij die School zullen worden benoemd:
1o Een **CONRECTOR**, aan wien met en onder den Rector zal worden opgedragen, het geven van onderwijs in de oude Talen en bijbehoorende vakken, alsmede het geven van meergevorderd onderwijs in de hedendaagsche Talen, tegen eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 1000 en *f* 200 tot vergoeding voor Huishuur.
2o Een **LECTOR** in de Reken-, Stel- en Meetkunde, tegen eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 600.
Zij die genegen zijn om voor deze betrekkingen in aanmerking te komen, worden verzocht zich liefst in *persoon*, te vervoegen tot den President-Curator Jhr. Mr. L. VAN STYRUM.

Dr. DOUWE TIETEMA-LEEN.

Burgemeester en Wethouders van LEEUWARDEN, Bestuurders van het Dr. *Douwe Tietema-Leen*, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat er bij gezegd Leen eene vacature bestaat voor de **broederlijke linie**, doch dat zij gemagtigd zijn om, ingeval zich geene geregtigden tot *die linie* behoorende mogten voordoen, ook dat gedeelte der inkomsten van het Leen aan de afstammelingen uit de **zusterlijke linie** uit te keeren, en roepen dientengevolge alle **DESCENDENTEN**, zoowel uit de *broederlijke* als uit de *zusterlijke linie*, welke voor het genot van de Leensopkomsten wenschen in aanmerking te komen, op, om hunne belangen, ten dezen, te doen gelden, — waartoe zij zich, of in *personen* of met *gefrankeerde* Brieven, kunnen aanmelden ter Secretarie dezer Gemeente, vóór den 1sten Maart 1860.
Leeuwarden, den 25sten Januarij 1860.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

, Aan de openbare School te Grootebroek, wordt op aannemelijke voorwaarden een **HULP-ONDERWIJZER** gevraagd. Belanghebbenden worden verzocht zich aantemelden bij den Burgemeester. Brieven *franco.*

, E. DULL, Apotheker te Deventer, vraagt een **LEERLING** in zijne Apotheek, aan wien ruimschoots gelegenheid zal gegeven worden ter waarneming der Collegiën enz. Brieven *franco.*

Doopsgezinde Kerk.

In welke Gemeente van ons Land, alwaar eene Doopsgezinde Kerk is, bestaat behoefte aan meer uitgebreid Lager Onderwijs, wordt gevraagd door *Iemand*, die sedert vele jaren als Hoofd-Onderwijzer fungeert en geëxamineerd is voor de Fr.-, Eng.- en Hoogd. Taal en in de Wiskunde, eenige andere **BETREKKING**, echter in voorschreven kwaliteit zoude ook in aanmerking kunnen komen. Reflecterenden, gelieven zich *franco* te adresseren, aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, onder Lettr. D.

, J. C. KESLER JR., te Delft, vraagt ten spoedigste een **HULP-ONDERWIJZER**, tegen gewone verpleging, verdere wetenschappelijke opleiding en Salaris, naar bekwaamheden.

, Tegen Mei wordt gevraagd: Een **HUISKNECHT**, P. G., ongehuwd. Adres met *franco* Brieven, onder Letter T., aan den Boek- en Kunsthandelaar C. VAN ASPEREN V. D. VELDE, te Haarlem.

Een KOETSIER,

bekend met huisselijk werk, voorzien van de beste getuigschriften, van middelbaren leeftijd, P. G., gehuwd, hebbende een klein Gezin, door het afschaffen van equipage buiten betrekking, wenscht, liefst zoo spoedig mogelijk, geplaatst te worden. Adres *franco*, Lett. E, bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE, te Arnhem.

, Een gehuwd **TUINMAN**, van middelbaren leeftijd, zonder Kinderen, P. G., in alle opzigten bekwaam voor zijn vak, zoo in het Snoeijen, Broeijen, trekken van Perziken- en Druivenkassen, alsmede in de Moezerij op de koude grond en behandelen van Bloemen, zag zich met Mei a. s., als zoodanig geplaatst, zijnde van goede getuigen voorzien. Brieven *franco*, Lts. M. M., bij G. B. POESCHMANN, Boekh. te Rotterdam.

, Eene Hoofdonderwijzeresse, wenscht hare bloeijende **KOSTSCHOOL** over te brengen naar eene aangename aan de route gelegen Plaatsje. Besturen of Particulieren, die hare aandacht op zoodanige plaats zouden willen vestigen, gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Lr. K. L., bij J. VAN BONGA, Nieuwendijk H. 37, te Amsterdam.

, Men vraagt, om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden, eene Protestantsche **BURGERDOCHTER** of **WEDUWE** zonder Kinderen, geschikt ter verzorging van een Jong Kind en bekwaam in het opdoen der Wasch, Naaijen, Stoppen, enz., mits van goede getuigen voorzien. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boek- en Kunsthandelaar C. VAN ASPEREN VAN DER VELDE, te Haarlem.

, ***INSTITUTION FRANÇAISE*** *pour Delles, dirigée par les dames SQUILLIER, rue Thérésienne, 26, à Vilvorde près de Bruxelles. Le prix de la pension, y compris les fournitures de classe et le blanchissage, est de 600 ou de 650 frcs. par an d'après l'âge.*

CHAMPAGNE VEUVE CLICQUOT.

De ondergeteekenden G. DE VOS EN Co., Wijnhandelaars te Haarlem, zich in relatie gesteld hebbende, met het Huis der Firma *Veuve Clicquot*, te Reims, en door genoemd Huis belast met den Verkoop zijner zoo zeer beroemde als voortreffelijke **CHAMPAGNE WIJNEN**, geven bij deze kennis, dat deze Wijnen zoowel bij kleine hoeveelheden als bij groote partijen bij hen verkrijgbaar zijn.
Bij Kistjes van 25 heele of 50 halve Flesschen, geschiedt de aflevering in originele verpakking.
Voor verzending naar Indien, is deze Wijn bij uitnemendheid geschikt. G. DE VOS & Co.
Haarlem, Februarij 1860.

NAAR
PADANG,
mede voor **Passagiers**,
waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt,
het Ned. gekoperd **BARKSCHIP *JULIE***, Kapt. R. BREM. Adres bij de Reeders VAN OVERZEE & Co. en bij de Cargadoors HUDIG & BLOKHUYZEN en KUYPER, VAN DAM & SMEER, te Rotterdam, en DE CONINGH & Co., te Amsterdam.

, Aan een Dame of Heer van de Pr. G. wordt te gen April of Mei a. s. de gelegenheid aangeboden ter **INWONING**, met kost, gezellig verkeer en een vrije net gemeubileerde Kamer bij eene fatsoenlijke weduwe van de Pr. G. in een aangenaam gezond dorp van de Pr. Gelderland. Brieven *franco* onder letters T. B. adres den heer B. J. BEUNK, Boekhandelaar te Deventer.

, **TE HUUR BIJ HAARLEM:**
Een **BUITENVERBLIJF** met **TUIN**, uitkomende aan het Zuider Spaarne, en toegang hebbende tot den Haarlemmerhout. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter A., aan den Kantoor-Boekhandel BLIKMAN & SARTORIUS, te Amsterdam.

, Te HUUR, te aanvaarden 1 Mei 1860 of vroeger: Een aanzienlijk **HEERENHUIS**, met annexe **MOESTUIN**, zeer riant en aangenaam gelegen aan den Straatweg van Doesburg op Anholt, bevattende 4 Beneden- en 5 Bovenkamers, Keuken, Kelder en verdere Gemakken, tot een fatsoenlijke zoowel voor *Zomer-* als *Winterverblijf* geschikte Woning. Aanwijzing en informatien te bekomen bij den Heer T. HASSELS en den Notaris VAN ZUYDAM, beide te Terborg (Gelderland). Brieven *franco.*

, Men vraagt in HUUR, om zoo spoedig mogelijk te aanvaarden: Een **HUIS**, geschikt tot *Zomer- en Winterverblijf*, bevattende minstens 6 Kamers, Keuken, Kelder en verdere Gemakken, met Moestuin en Vruchtboomen, waarbij gelegenheid tot het uitoefenen eener kleine Boerderij. *Franco* Brieven met opgaaf van ligging en prijs, onder Letters Z. Z., bij den Boekhandelaar J. H. BRINKMAN, Singel, hoek Bergstraat, te Amsterdam.

, In een Landelijk Stadje te HUUR: Eene **WONING met TUIN**, à 60 Gulden 's jaars. Adres met *franco* Brieven, onder Letts. A. A., bij A. CRANENDONCQ EN ZONEN, Boek- en Kunsthandelaars te Nijmegen.

GELDERLAND.

Een **BOERENWONING** met *één Bunder* **BOUWLAND** en **WEIDE**, voor ééne Koe, à *f* 100 Gulden 's jaars. Adres Brieven *franco*, onder Letts. S. W., bij A. CRANENDONCQ EN ZONEN, Boek- en Kunsthandelaars te Nijmegen.

TE KOOP.

Een zoo goed als Nieuw Exemplaar **BIJBEL *VAN DER PALM***, 6 Deelen met Apogryphen 4o. formaat, Leyden 1825, gebonden in ½ lederen banden.
Adres *franco*, bij den Boekhandelaar J. SCHOONMAN te Zutphen.

, Men presenteert te KOOP: Ruim duizend stuks **HEIPALEN**, van differente afmeting, grootendeels van 8 tot 12 El, tevens bijzonder geschikt voor Steigerwerk. Te bevragen met *franco* Brieven, bij P. J. VREEBURG, Houthandelaar te Soeterwoude bij Leyden.

HH. Geneeskundigen!!!

Door gestrekte sterfgeval te KOOP: Eenig geheel nieuwe, complete **PLATTELANDS APOTHEEK**, met al deszelfs **TOEBEHOOREN.**

Franco. Brieven, L. H. A. B., bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

*** **IN HAARLEM VERKOOPING IN DE GIERSTRAAT Wijk 4, N°. 810.**

ENGELBERT & SARLET, Makelaars, zullen Verkoopen, ten overstaan van den Notaris Mr. **P. MABÉ Jr.** Dingsdag den 21sten Februarij 1860: den **INBOEDEL**, nagelaten door wijlen Mejufvrouw de Wed. J. GROENEVELD, bestaande in een Mahonyhouten Kabinet, Chiffonnière, Trumeau, ronde en andere Tafels, een staand Horologie en diverse Meubelen, Spiegels, Prenten achter Glas, Oost-Indische en andere Porseleinen, Glas, Verlakt, zwaar goed onderhouden Koper- en IJzerwerk, Tafel- en Bedlinnen, goed gevulde Bedden, Chitsen-, Katoenen- en Wollen Dekens, Vloerkleeden en Karpetten. Voorts Juweelen, Goud en Zilverwerk; een Tentwagen, een Hollandsche Chais en hetgeen verder te koop zal aangeboden worden. Zaturdag den 18den partikulier en Maandag den 20sten Februarij van 9 — 3 ure, voor ieder te zien.

BOOMEN VERKOOPING

OP DE RIDDERHOFSTAD *HARDENBROEK*, **Gemeente DRIEBERGEN.**

Op Donderdag den 23sten Februarij 1860, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris **HERMSEN**, gevestigd te Houten, van:
350 extra zware en gladde **BEUKEN BOOMEN.**
50 **EIKEN BOOMEN.**
20 **SPARREN HEIMASTEN.**

Alles staande op voornoemd Buitengoed, bij de Langbroeker Wetering, en kunnende te water vervoerd worden.

Openbare Verhuring,

VAN HET GEMEENTEHUIS TE OOSTZAAN.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente OOSTZAAN, zullen, behoudens nadere approbatie, op Zaturdag den 25sten Februarij 1860, des voormiddags ten 11 ure, in bovengenoemd Gebouw, ten overstaan van den Notaris **DOZY**, voor den tijd van vijf jaren, Verhuren:

Het **REGT** van Bewoning van het Gemeentehuis te Oostzaan, en de bevoegdheid om daarin uitteoefenen, het Bedrijf van *Herbergier* en *Stalhouder.*

Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ter Secretarie der Gemeente Oostzaan en ten Kantore van genoemden Notaris. Brieven *franco.*

Openbare Verhuring,

op Woensdag den 29sten Februarij 1860, des voormiddags ten elf ure, ten huize van Mej. de Wed. *Bergen*, aan het Zand, in de Zijpe, van een **BOET**, met ongeveer 110 Bunders **WEILAND**, gelegen in het Oostdeel van den Anna Paulowna-Polder. Nadere onderrigting is te bekomen bij den Heer **J. L. T. GRONEMAN**, aan het Zand, in de Zijpe.

Openbare Verkooping

TE GOUDA,

op Maandag den 27sten Februarij 1860, des voormiddags ten elf ure, in het *Nieuwe Koffijhuis*, aan de Westhaven, aldaar, van:

Een kapitaal, goed ter nering staand **WINKELHUIS** en **ERF**, staande en gelegen op de Hoogstraat, aan de Markt te Gouda, Wijk A, N°. 131, Kadaster Sectie B, N°. 782, gedeeltelijk, zijnde in het Huis een ruime Winkel, vijf Kamers, eene goede Keuken en hetgeen verder tot een goed ingerigt Winkelhuis behoort.

Te aanvaarden 1°. Mei 1860.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen **KROM en FORTUYN DROOGLEEVER**, te Gouda.

*** Men is voornemens, op Woensdag den 29sten Februarij 1860, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg *de Leeuwrik*, staande aan de Breestraat, te Alkmaar, in het openbaar te Verkoopen:

1. Eene kapitale, hechte, sterke en weldoortimmerde **HUISMANSWONING**, met afzonderlijke Boet of Schuur en Wagenhuis, waarin ruime Hooiberging, benevens Stalling voor 31 Koeijen en 2 Paarden, met en benevens onderscheidene Perceelen extra best **WEILAND**, alles staande en gelegen in de Bergermeer, Gemeente Bergen, te zamen groot 24 Bunders, 48 Roeden, 40 Ellen, Kadastraal bekend onder N°. 179, 180 en 181 in Sectie D. en N°. 6, 7, 8, 9, 12, 13 en 168 in Sectie E.

2. Een **HUIS, ERVE** en **TUIN**, staande en gelegen buiten doch onder de Gemeente der Stad Alkmaar, bij de Koenlaan, Kadastraal N°. 414 en 450, in Sectie E., groot 5 Roeden, 70 Ellen.

3. Een stuk **BOSCHLAND**, genaamd het *KRAAIJENBOSCH*, gelegen onder Limmen, groot 1 Bunder, 53 Roeden, 90 Ellen, Kadastraal N°. 37, in Sectie C.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

Verdere informatien zijn te bekomen, bij den Notaris **J. SCHORER**, te Alkmaar.

Men zal op Donderdag den 1sten Maart 1860, des namiddags ten 2 ure, in het Logement van *J. van Selm*, te Driebergen, ten overstaan van den Notaris **J. C. SCHAPER**, publiek Verkoopen,

Het aangenaam gesitueerd **BUITENVERBLIJF** *DENNEN-HEUVEL*, bestaande in eene Heerenhuizinge, voorzien van vier Beneden- en vijf Bovenkamers, Zolder, waarop drie Dienstbodenkamers, voorts Keuken, Kelder en verdere vereischten, Stalling, Koetshuis, Mangelkamer en Tuin, te zamen groot 31 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen te Driebergen, Provincie Utrecht, aan den Straatweg nabij het Dorp. Inmiddels *Uit de Hand te Koop.* Informatien ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco.*

*** Bij J. W. SWAAN, te Arnhem, ziet het licht: DE TWEEDE DRUK van het Werk, getiteld:

Het Leven en de nagelatene Geschriften van Robert Murray M'Cheyne,

door **ANDREW A. BONAR**, met het Portret des Schrijvers, uit het Engelsch vertaald met eene Voorrede van J. J. L. TEN KATE. Prijs ... *f* 3,60.

Naar de gewone uitgave moest de prijs van dit compres gedrukte lijvig Boekdeel *f* 6,50 zijn.

De vele en gunstige beoordeelingen, gevoegd bij een groot debiet van den eersten druk, maken voorzeker alle verdere aanprijzing van dit Werk geheel overbodig.

Dezelfde debiteert met goed succes:

Italie Reisherinneringen

van **J. J. L. TEN KATE.** Prijs ... *f* 5,60.
Id. Id. Id In geslagen blaauw linnen Prachtband ... *f* 6,60.

Ieder, die Tijdschriften en Couranten leest, zal zich de gunstige beoordeelingen van dit Werk wèl herinneren.

TWEEDE DRUK VAN

D. Molenaar's

Heidelbergsche Catechismus in Leerredenen, gr. 8°. 2 Deelen ... *f* 4,90.

Nog weinige Exemplaren van den Eersten Druk op rojaal Octaaf, zijn te bekomen tegen ... *f* 9,90.

Ter perse, om binnen kort te verschijnen: De TWEEDE DRUK van het Werk, getiteld:

Predikatien voor alle Zon- en Feestdagen en eenige Grafredenen

van **LUDWIG HOFACKER.** 2 Deelen gr. 8°. Prijs ... *f* 7,60.

Dit Werk is geheel op nieuw vertaald, gelijk ook de Poëzy daarin voorkomende door Dr. **J. J. L. TEN KATE** en wordt op best Velin Papier net gedrukt.

*** Bij J. C. DE BUISONJÉ, te Nieuwediep, ziet het licht:

ALGEBRAISCHE CURSUS,

ten gebruike van de Adelborsten aan het Kon. Instituut voor de Marine door **H. L. VRIES**, Onderwijzer in de Wiskunde aan gend. Instituut. Eerste deel. Prijs ... *f* 1,25.
IDEM **IDEM** Tweede deel. Prijs ... *f* 1,50.

De **ANTWOORDEN** op bovenstaande zijn weldra gereed.

ENGLISH GRAMMAR,

for the Use of the Cadets of the Royal Naval College by **J. G. R. VOS**, Preceptor of Languages, History, and Geography. Prijs ... *f* 1,60.

De Uitgever neemt de vrijheid, bovenstaande Leerboeken, die aan het Kon. Instituut v. d. Marine zijn ingevoerd den H.H. Onderwijzers aan te bevelen.

MAGAZIJN VAN HANDELSREGT,

VERZAMELD DOOR

Mr. ABR. DE VRIES en Mr. J. A. MOLSTER.

Van dit **Magazijn** verschijnt jaarlijks, bij GEBROEDERS KRAAY te Amsterdam, één octavo boekdeel, welks omvang op hoogstens 40 vellen druks geraamd en dat tegen 20 cents per vel druks berekend wordt.

Elk vel druks wordt, zoodra het gereed is, aan de Inteekenaars afgeleverd, en deze ontvangen *gratis* eene portefeuille ter bewaring der losse vellen. Bij het einde van het jaar wordt hun titel, inhoud en register verstrekt op de geleverde vellen, zoodat die tot een deel kunnen worden te zamen gevoegd.

Het *eerste deel*, bevattende de in 1859 verschenen vellen druks, is à *f* 7.50 bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar, en de eerste vellen van het *tweede deel* (1860) zijn aan de Inteekenaren afgeleverd.

*** **VERKOOPING** DER

Heerlijkheid *Gellikum.*

De Notaris **L. J. H. C. VAN KESSEL**, te Rumpt, zal namens zijnen Principaal, op Maandag den 27sten Februarij 1860, bij inzet, en op Maandag den 12den Maart daaraanvolgende, bij toeslag, beide dagen des middags ten 12 ure, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Tiel, in perceelen en massa, *zonder beraad*, Verkoopen:

De **TITEL** van **Heer van Gellikum**, met daaraan verbonden Collatie-Regten, en het heffen van krijtende Tiend over het Dorp Gellikum; benevens 7 B., 79 R., 26 Ellen **BOUW-, WEI- en GRIENDLAND**, op den Polder *Gellikum* gelegen. Alles breeder bij Billetten omschreven, terwijl nadere informatien zijn te bekomen, ten Kantore van gemelden Notaris. Brieven *franco.*

*** **VERKOOP VAN LANDGOEDEREN.**

Ten overstaan van den Notaris **H. F. TJEENK WILLINK**, te Borculo, zal ten huize van Mejufvr. de Wed. *Martens*, aldaar, op Woensdag den 14den Maart e. k., ingezet en 14 dagen later, zijnde den 28sten dier maand, telkens des voormiddags precies om 10 ure, Verkocht worden:

De Rentegevende **HAVERZATHE** *DE HOEVE*, zeer nabij *Borculo*, aan den Grindweg van Deventer over Borculo naar Groenlo, en bij dien van Borculo naar Ruurlo op Zutphen, en bestaande in Heerenhuis met Stalling, drie Boeren-Erven, twee Daghuurders-Plaatsen, Hooilanden, Akkermaalsbosschen, opgaande Boomen en omstreeks 30 Bunders Veldgrond, alles te zamen groot 154 Bunders.

De Veiling geschiedt in Massa, Onder-Massa's en Perceelen. De Boomen die afzonderlijk terzelfder plaatse en ure, den 21sten Maart zullen worden geveild, kunnen door den Kooper van den Grond worden genaast.

Inlichtingen en, ad 25 Cent, Catalogussen houdende omschrijving der Gronden, zijn te bekomen bij voornd. Notaris. Brieven *franco.* — Aanwijzing geschiedt door A. J. BLOEMENA, op *Bloemena* in de Havezathe.

EENE NIEUWE NOVELLE VAN J. J. CREMER.

Door den Uitgever **A. W. SIJTHOFF**, is algemeen verkrijgbaar gesteld:

ARME SAMUEL,

DOOR

J. J. CREMER.

Met eene **compositie** van JOH. J. H. VERHULST en eene Plaat van den Auteur.

*** Bij den Boekh. H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, ziet het licht:

DE ENGEL VAN HEIDELOO.

Historisch-Romantische Schets uit de regering van Koning Lodewijk, door

Dr. N. B. DONKERSLOOT.

Met Portret en Vignet. Prijs *f* 3.—

Dit boeijend geschreven Romantisch Verhaal, aan een weinig bekend tijdperk der Nederl. Geschiedenis ontleend, is voor *Leesgezelschappen* zeer aanbevelend.

*** Bij den Boekhandelaar M. J. VISSER, te 's Gravenhage, ziet *heden* het licht:

WEKSTEMMEN TEN LEVEN,

NAAR DE

ZEDELIJKE BEHOEFTEN

VAN ONZEN TIJD.

LEERREDENEN

DOOR

J. C. ZAALBERG Pz.,
Theol. Doct. en Pred. te 's Gravenhage.

XII.

Als een Kindeken.

LEERREDE OVER
MATTH. XVIII: 1—5.
PRIJS *f* 0,25.

BERIGT. De Uitgever dezes heeft voor dezen Bundel Leerredenen laten vervaardigen GEHEEL LINNEN BANDEN, MET VERGULDEN STEMPELS, welke à *f* 0,50 zullen worden afgeleverd. — Men gelieve de bestelling hiervoor aan zijn gewonen Boekhandelaar optegeven.

Titel, Inhoudsopgave, algemeene Omslag, benevens een eenigzins uitvoerig Naschrift van den Schrijver, volgen binnen weinige dagen.

*** Aan de Inteekenaren is heden verzonden, het 2de nommer van

MOEDERS SCHOOT,

GODSDIENSTIGE en ZEDELIJKE VERHALEN en VERSJES VOOR KINDEREN.

Inhoud van dit Nommer: **C. E. VAN KOETSVELD**, Jan Achteran en Pietje de Voorste. **N. A. VAN CHARANTE**, De Kat en de Muis als kameraads. Een sprookje.

Prijs per jaargang van 12 Nommers, met plaatjes *f* 1,50
Bij alle Boekhandelaren worden bestellingen aangenomen

*** P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, heeft verzonden:

BESTELLINGLIJST OP EENE LEERREDE OVER LUCAS XVII 21a.

HET KONINGRIJK GODS IS BINNEN ULIEDEN!

Uitgesproken bij gelegenheid van de eerste Godsdienstoefening der Hervormde Gemeente te Soesterberg, op den 29sten Januarij 1860, door J. J. BOS, Pred. te Soest.

Uitgegeven ten voordeele van het Diaconiefonds der Nieuwe Gemeente. Prijs 50 Cts.

*** J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, debiteren met succes:

NIEUWE VERZAMELING LEERREDENEN

VAN **T. COLANI.**

Uit het Fransch vertaald door **C. C. SLOTEMAKER**, Predikant te Cats. Verder gaat het belangrijke artikel van **J. MARCHE, Nog een oordeel over COLANI en zijne preeken**, uit de *Nouvelle Revue de Théologie.* Ingen. *f* 1,50. In verg. linn. stemb. *f* 1,90.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.